

čas in pa izveličanje duš; ne želim si drugega nič, kakor, da bi se nobena ovčica ne zgubila, ki je moji skrbi izročena: potem upam, da Bog tudi mene enkrat ne zavrže, in da bodo oni, katerim sem v nebesa pomagal, kedar se moja duša od telesa loči, meni nasproti prišli, mi prijazno roko podali in da me bodo pred božjo sodbo kot dobri prijatelji spremili. To mi daj večni Bog, Oče, Sin in sv. Duh! Za to tudi Tebe prosim, preljuba Devica Marija, milostljiva varuhinja meni izročene duhovne čredice!

Gospodarske stvari.

„Mariborsica“.

Pomladansko cepljenje se bliža. Ze sedaj mora priden sadjerejec prevdarjati, koliko divjakov ima za pocepljenje in kje bi se utegnile najboljše vrste cepičev dobiti.

Posebno pa se bode treba kimalo oskrbeti s češnjevimi cepičev, ker češnja zgodaj odganja in cepiči niso več tako dobri za rabo, če so preveč odgnali. Težko je pa izbrati češnjo, ki bi bila v vsacem oziru hvale vredna, ker dobre vrste češenj so po spodnjem Štajarji le malo razširjene. V naših krajih je sicer res jako mnogo češnjevega drevja in kadar je za češnje ugodno leto, dobé prebivalci lepe denarje za nje. »Nosači« jih nosijo celo daleč na Koroško. Le škoda, da so naše češnje večinoma le navadne »belice« in »črнице«, drobne, vodene, mehke, ki hitro segnjijejo in so hitro črvice. Če naloži nosač koš taci češenj in jih nese, recimo v Pliberk, je pač naravno, da se mu med potjo ogulijo in zmečkajo. Prigodilo se je vže mnogokrat, da je moral nosač, posebno če je precej zrele češnje naložil, potoma celo svoje breme zvrniti v graben. Okusnih, trpežnih in debelih češenj je po spodnjem Štajarju le malo. Zavoljo tega bi pa radi s temi vrsticami opozorili na neko češnjo, ki je v resnici vsega priporočila vredna in zasluži, da bi jo v prav veliki meri cepili. To češnjo, koja je posebno v južnih goricah Šoštanskega okraja, kakor na Paki, v St. Andražu, v Kavčah in v St. Ilji že precej razširjena, imenujejo tamošnji prebivalci »Mariborsica«. Najbrž je pred mnogimi leti prinesel kdo prve cepiče od Maribora. Mariborsica je naše navadne belice jako podobna, samo da je precej bolj debela. Na solnčnej strani je, kakor belica, krvavo-rudeča, na senčnej pa voščeno-bela z mičkinimi rudečimi pikicami. Meso je na pol hrustančasto, rumenkasto in ima posebno izvrsten, slaček okus. Pecelj je kratek, debel, v globokejamici ob sad priraščen. Okrog te jamice se po vrhu sadu koža pogosto napokana nahaja.

Ta češnja je precej zgodna in kar jo posebno povzdiguje, trpežna in le redkokdaj črvice. Drevo rado in obilno rodi in za zobanje ni treba boljše češnje od Mariborsice. Gospoda jo ima kot krasno in fino namizno češnjo v velikej časti in kuharice jo hvalijo, da se v v sladkor da dobro vkubati. Hvali jo pa posebno to, ker se v dalnje kraje lahko prenaša, ne da bi škodo trpela. Lahko je umevno, da se ta češnja na trgu posebno dobro proda. Proč tedaj z navadnimi, malovrednimi belicami; ne cepimo jih več, ampak mesto njih raje lepo, debelo, fino in trpežno »Mariborsico«, ne bode nam žal.

Želeti bi pa bilo, da bi nam kakov veščak objavil pravo ime te preizvrstne češnje.

Boštjan.

Sejmovi. Dne 15. februvarija v Arveži, v Brežicah, v Račah, na Ponikvi, v Radgoni in v Zalcu. Dne 16. februvarija v Bučah. Dne 18. februvarija v Gradcu in na Bregu v Ptuji (za svinje).

Dopisi.

Iz Mozirja. (Cerkvena olepsava.) Vedno se čitajo po časnikih novice, enkrat iz tega, drugič iz drugega kraja, in ravno ljubi »Slov. Gosp.« nam vedno kaj lepega prinese. Le iz našega prijaznega trga že tako dolgo ni bilo kaj slišati. Dovolite toraj, gospod urednik, tem vrsticam prostora. Kakor so častiti čitatelji že gotovo slišali, počastili so naš premil, knezoškof lansko leto meseca septembra Savinjsko dolino s svojim pohodom ter so prisli zakrament sv. birne deliti. Vsi pa vemo že iz naše mladosti, da je dan birne gotovo lep in vesel praznik, v resnici se ga vesel mlado in staro iz srea. Tem lepše je še pa bilo pri nas, ker smo obhajali ob enem blagoslovljenje lepo predrugačene farne cerkve, katero nam je gospod Tomaž Fantoni s svojo umetno slikarjo lepo okrasil. Lepa dva nova oltarja, kakor tudi drugo podobarsko in pozlatarsko delo napravila sta domača podobarja brata Matija in Ivan Cesar ter sta na tem krasnem in okusnem delu svojo umetnost pokazala. Mlajši brat Ivan je pa pred kratkim stopil v prvo Dunajsko umetnijsko podobarsko šolo, kjer si bo svoje znanosti povišal in se za svoj poklic popolno izobrazil. Da pa se je naša farna cerkev toliko olepsala, gre v prvi vrsti hvala našemu prečastitemu gospodu župniku, ki vse svoji moči za božjo čast žrtvujejo. Bog nam jih ohrani še mnogo let!

Iz Buč. (Raznoterosti.) Letina lanskega leta je bila srednja. Spomladi je vse lepo kazalo v vinogrdih, sadmosnikih in na polju. Ali nesrečni smod je pozneje, kakor drugod, tudi tukaj mnogo škode povzročil. Vendar še smemo zadovoljni biti, in moramo Boga zahvaliti za to, kar smo prejeli. Kar se je vina pridelalo, to se je dobro prodalo. Dva žilova sta namreč vino skupovala in vinsko ceno do polovice povzdignila. To je bila velika sreča za celi okraj. Ljudje so vsaj nekaj denarja dobili, da plačajo davke in si nakupijo potrebnega blaga. Sadje je dobro obrodilo, a cene, razven češpjev, ni imelo, ker ni bilo kupea. Zato se je mnogo sadja za jabolčnik in tepkovec porabilo, drugo se je pa posušilo, kar pozimi posebno otrokom prav pride. — Naša šola je postala dvorazrednica. Stara šola je dobila eno nadstropje. Poslopje je lepo od zvonaj in zaljša kraj. Pa tudi od znotraj je poslopje lepo in dobro razdeljeno. Obe šolski sobi ste veseli in svetli, tako da je za učitelje, kakor tudi za otroke pravo veselje v tako prijaznih sobah biti. Razširjenje šole nas je sicer mnogo denarja stalo — okoli 7000 gld. — pa, ako premislimo, da nam dobra krščanska šola izgaja zavedne kristjane in vrle državljane, tedaj pač vsakdo radodarno roko odpira in pomaga, da se v tej dobri reči kaj zgodi. — Dne 13. novembra pr. l. preminuli so naš dobri dolžni pastir č. g. Mihael Rakoše. Bili so pri nas ravno osem let. Čeravno to ni ravno, Bog ve, kako dolgo, so se nam vendar močno priljubili, in s solznimi očmi in z žalostnim srcem smo se dne 15. novembra na pokopališču, kamor smo jih k večnemu počitku spremljali, od njih poslavljal. Ne bomo pozabili na blagega gospoda. V svojih molitvah se bomo njih spominjali in klicali k Bogu: »Gospod, daj jim večni in pokoj! V miru naj počivajo! Ravno eden mesec pozneje, namreč 13. decembra pr. l. pa je mirno v Gospodu zaspala poštena kmečka žena, Marija Muha, mati č. g. Jožefa Muha, župnika v Skomarjih. Še teden dni popolnoma se niso v boleniški postelji mučili in že je bila božja volja, da so se iz tega sveta ločili. Ko so sin, gospod Jože, žalostno vest o smrti svoje ljube matere dobili, so se nemudoma na pot podali svoji umrli materi zadnjo čast in ljubezen izkazati. Dne 16. decembra smo pokopali blago mater. Gospod Jože sami so kondukt vodili, vlč. gosp. Martin

Kragl, župnik Poljski in pa domači gospod sta asistiral. Ko so se mrtvaške molitve opravile, so imeli domači gospod Alojzij Arzenšek raz prižnice govor, ter so se v imenu g. Jožefa in cele Voglejnarjeve rodbine spominjali dobrot, katere so rajnka mati svojim otrokom zmirom fizkazovali, so razkladali čednosti, ki se nam svetijo v življenju ranjke in so jih slednjič priporočali v molitev vsem, posebno pa duhovnemu gospodu sinu. Iz cerkve smo spremili ranjko še k odprtemu grobu, kjer smo jim še enkrat večni mir in pokoj želeli.

Iz Zlogone na Pohorji. (Beseda v prevdarek, nekoliko o letini, prošnja.) [Konec.] Ali prišel je dan 5. julija in z njim strašni mlatiči, tedaj se je slišalo zdihovanje, ker je vsako upanje na kakšen pridelek odnesla toča in povodenj. Naznanilo se je seveda nemudoma c. kr. gosposki zavoljo odpisovanja davka, in koliko je to pomagalo? Le toliko, da ima sedaj vsaki posestnik 3 gld. davka manj, čeravno mu je škoda na stotine. Kaj pa naj zdaj stori kmet, ali naj gre tudi on na tujsko polje mlatiť ali v hoste k drvarjem? Ne, to ne velja, kmet mora biti doma in polje obdelovati, če tudi mu nič ne priraste. Najprej je bilo treba žito pokositi, sušili so ga kakor seno, potem pa slamo z njiv spraviti, in kjer je bila njiva v kakem zatišji za kako goščo ali drevjem, tam so ga še ženjice požele, pa kako žalostno je bilo gledati snope, ker bili so le prazni, in ob mlati se je pokazalo, da je komaj pet kop dalo en vagan zrnja, pa še kako zgrbančenega in drobnega, kakor krmina! Vendar so še srečni tisti, ki so še količkaj namlatili, ker so tudi taki, ki niso ne ozimnine, ne jarine še bokal dobili. Pa tudi zavoljo tega kmet ne sme posestva pustiti in kaj druga delati, on mora njive obsejati z ajdo in repo, upaje, da mu še vsaj to priraste; in res hvala Bogu, kjer je kraj vzvišen, slana ajda ni škodila, zato se sme ajdovska letina srednja imenovati. Najbogatejši pridelek sme se imenovati letos repa, katera je pa v zgodnjem mrazu še zunaj marsikje ozeblja; zelja so bile le kake veke, fižola tudi kaka betvica, o krompirji pa se sme reči, da ga človek od najboljšega posestnika lahko trikrat v košu nese. O vinski letini se ve, da ni treba govoriti, ker je ni nič. Le to bodi še omenjeno, da se je še na severni strani dreves nekoliko sadja obdržalo in da so si kmetje iz njega vsaj nekoliko mošta napravili. In ko je leto pri konci, je večinoma tudi živež pri konci, kar se ni pomlelo, pa se je razsejalo. Ali so tudi posestniki, ki so dali po 50 gld. za semensko žito. Glavni živež je toraj ajda in repa, se ve, da je to le pri večjih posestnikih, manjši še tega nimajo, ter si morajo že večinoma celo leto živež kupovati, med tem, ko jim ga je druga leta navadno zadosti doma prirastlo. Zato prosijo tudi posestniki, ako bi se še znašli dobrotniki, ki bi mogli v ta namen kaj darovati, naj darujejo za kmetijske poškovance, kateri bodo, ako kaj prejmejo, v tem listu hvaležno objavili.*)

Iz Ribnice na Pohorji. (Bralno društvo) naznanja po sklepu odbora od dne 7. februarja, da bode svoj letni občni zbor za sedaj preložilo na ugodnejši poletni čas in vabi sedaj zveste mu ude, naj ga v njegovem delovanju podprejo zopet z letnimi doneski. Ker se odbor le žrtvuje v prid narodnej stvari, upa od enako mislečih rodoljubov, da se društvu ne odtegnejo, temveč skušajo pridobiti mu še več podpornikov, kar bo le v prid slovenske stvari. Odbor »bralnega društva«.

Iz Šmarja pri Jelšah. Pri zadnji občinski volitvi dne 18. jan. zmagala je v vseh treh razredih narodna stranka. Voljeni so v 3. razredu gg.: Fr. Skaza,

*) Kmetje so pač ubogi, ali najrevniji niso, miloščina se deli najprej zadnjim, potem še le drugim. — Tako je bilo pač tudi pri Vas. Toliko v pojasnenje!

Jaka Čakš, Ivan Anderluh, Andrej Dečman; v 2. gg.: Hugon Tančič, Lojze Vičar, Franc Ferline, Fr. Adrinek, Vinko Čuješ, Andrej Regoršek in v 1. gg.: dr. Franc Jurtela, Dragotin Kravs, Tomaž Copf, Dragotin Jagodič, Rudolf Tančič in Andrej Pondelak. Čas je bil, da se je prevzetnim, znanim po šili Nemcem enkrat za vselej pokazalo, da tukaj ni pravega mesta zanjih rogoviljenje, in da hoče biti naš trg vedno le slovensk. — Vsem odločnim slovenskim vdlcem, posebno pa kmetom tem potom srčna zahvala. Živili!

Iz Bočne pri Gornjem gradu. (Zima — društvo.) Zima s snegom nam je letos dolgo prizanašala, ali zdaj nas je toliko hujše prijela. Snega imamo veliko, mraz pa jako hud in s tem ravno streže našim lesnim trgovcem. Za to pa kar mrgoli živine in ljudi po cestah, vsak si po zimi spravlja les k žagam, da po letu bolj brez zadržka plavi flos na Hrvaško. Pri nas je lesna trgovina največji živelj po letu in po zimi. — Večkrat se je že govorilo, da bi kakšno društvo ustanovili; pa kar govoriti, nič se potruditi, s tem se ne da ničesar napraviti. Prav potrebno bi bilo požarno bratno ustanoviti, ali vsaj brizgalnico priskrbeti, kajti tako velika vas, s tako lično okolico, je brizgalnice in enakega orodja v resnici potrebna. Lahko bi se tudi kmetijsko ali bratno društvo napravilo, ker mnogo imamo že kmetov, kateri bi se prav lahko dali za kakšno društvo nagovoriti. Treba nam je pač pravih požrtovalnih začetnikov in ustanoviteljev. Vzbudite se!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Da se pretrga v državnem zboru posvetovanje dne 20. februarja, to se trdi sedaj za gotovo. Na vrsto pridejo zatem deželni zbori ter rešijo svoje delo kje do velike noči. — Dr. vitez Plener, vodja nemške liberalne leve v drž. zboru, ne stopi, kakor se je sploh govorilo, v državno službo in to, kakor pravi, zato ne, ker ga je ravno v drž. zboru še Nemcem treba. Na tem je toliko že resnica, da bi »nemška levica« razpadla brž, ko se ji dosedanji vodja odtegne, kajti pri njej je veliko nezadovoljnih. — Načrt postave o bornem davku je obveljal v drž. zboru v prav tisti obliki, kakor mu ga je vlada predložila. No nekaj denarja vrže že državi, toda toliko brž ne, kolikor bi ga lahko, brez škode za judovske barantače.

Štajarsko. Deželni odbornik v Gradci, baron Berg je odložil to svojo službo in na njegovo mesto pride pa brž Morre, tedaj tudi Nemec: izmed slov. poslancev tedaj nihče ne »zasluži« te službe! Večje oholosti najde človek pač težko kje, kakor je pri liberalni nemški gospodi, ki določuje razmere štajarske dežele. — Deželna rudarska šola na Ljubnem, v Gornjem Štajarji, dobi letos od naučnega ministerstva 2000 gld. podpore.

Koroško. Občinske volitve so večji del že na koncu in zato se hrup, ki je o njih v navadi, plega in so slov. možje z njimi kolikor, toliko zadovoljni. Nekaj obč. zastopov so si pridobili, v drugih občinah pa še jim to sicer ni bilo mogoče, vendar pa so videli na večih krajih, da nemškutarji ne stojé več tako trdni, kakor doslej. — Nemškutarji so v Klobasnici skovali neko prošnjo za to, da ostanejo ljudske šole, kakor so doslej t. j. nemške. Se ve, da so gospoda sila veselili te prošnja v Celovci, najbolj pač v deželni hiši.

Kranjsko. V vrsti kranjskih zdravnikov se je precej nemškutarjev in celo v Ljubljani so v večini. V novem pa se dela že tudi pri njih na to, da se prireže greben nemškutarskim petelinom. — Društvo »požarna